

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
Державний біотехнологічний університет
Alex Ekwueme Federal University (Nigeria)
ARTIFEX University of Bucharest (Romania)
Klaipeda State University of Applied Sciences (Lithuania)
Kingdom University (Bahrain)
University of Žilina (Slovak Republic)
Wayamba University of Sri Lanka (Sri Lanka)
Ventspils University College (Latvia)
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Львівський національний університет природокористування
Львівський торговельно-економічний університет
Національний авіаційний університет
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Національний університет «Львівська політехніка»
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна

**МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ:
ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ,
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД**

**Матеріали III Міжнародної
науково-практичної інтернет-конференції**

10 листопада 2022 р.

Харків
ДБТУ
2022

УДК 330.354:339.92
ББК 65.9(4Укр)-96
М55

Організаційний комітет:

Голова комітету: *В.М. Михайлов*, д-р техн. наук, проф.

Заступники голови: *М.Л. Серік*, канд. техн. наук, доц.; *Т.Ф. Ларіна*, д-р екон. наук, проф.; *Н.Б. Кащана*, д-р екон. наук., проф.;

Члени оргкомітету: *В. Бартосова*, канд. екон. наук., доц.; *М.Г. Безпарточний*, д-р екон. наук, проф.; *Буддхіні Хемамалі Амаратунга*, ст. викл.; *В.А. Гросул*, д-р екон. наук, проф.; *М. Живітере*, д-р екон. наук, проф.; *С.О. Зубков*, д-р екон. наук, проф.; *Р. Кіндіріс*, д-р наук з управління, проф.; *Т.Д. Косова*, д-р екон. наук, проф.; *Г.М. Коптева*, д-р екон. наук, проф.; *Р.М. Остапенко*, канд. екон. наук., доц.; *Александр-Луціан Маноле*, проф.; *Т.В. Мединська*, канд. екон. наук., доц.; *О.О. Нестеренко*, д-р екон. наук, проф.; *В.С. Ніценко*, д-р екон. наук, проф.; *А.А. Пилипенко*, д-р екон. наук, проф.; *О.С. Прокопишин*, канд. екон. наук., доц.; *Саад Знад Дарвіш*, Ph.D з ділового адміністрування; *Т.О. Ставерська*, канд. екон. наук., доц.; *Огбу Еде Фрайдей*, Ph.D з управління персоналом; *Геннадій Чобану*, д-р екон. наук; *В.П. Яковлева*, *О.М. Жданович*.

Конференцію включено до Переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки в системі Міністерства освіти і науки України на 2022 рік згідно листа ІМЗО МОН України від 12.01.2022 № 22.1/10-28

М55 **Механізми забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, перспективи, міжнародний досвід** [Електронний ресурс] : матеріали III Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 10 листопада 2022 р. / Держ. біотехнологічний ун-т. – Харків, 2022. – 494 с. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <http://btu.kharkov.ua/nauka/konferentsiyi/>

Збірник містить матеріали, у яких розглядаються проблеми та перспективи розвитку механізмів забезпечення економічного зростання України в умовах динамічних викликів і загострення глобальних протистоянь. Представлено фінансові важелі, обліково-аналітичне забезпечення, соціально-економічні та правові аспекти реалізації потенціалу відновлення економічного зростання з урахуванням міжнародного досвіду та орієнтацією на підвищення професійної компетентності фахівців економічного профілю.

Матеріали друкуються в авторській редакції мовою оригіналу. Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

УДК 330.354:339.92
ББК 65.9(4Укр)-96

© Державний біотехнологічний
університет, 2022

3) написати сценарій проведення event-маркетингової події для створення неповторного враження у своєї цільової аудиторії.

Інформаційні джерела:

1. Горчак Д. С., Бабко Н.М. Розробка маркетингових стратегій як інструмент підвищення ефективності підприємства. Матеріали Четвертої Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Управління розвитком соціально-економічних систем», 8 жовтня 2020 р. Харків: ХНТУСГ, С. 494 - 496.

2. Гринько А.О., Бабко Н.М. Атрибути бренду як складова процесу брендингу. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний маркетинг: стратегічне управління та інноваційний розвиток»: до 90-річчя заснування ХНТУСГ, 15 жовтня 2020 р. Харків: ХНТУСГ. С. 65-68.

3. Бабко Н.М., Науменко, І. В. Співак, І. В. Особливості маркетингових комунікацій в інформаційних мережах. Український журнал прикладної економіки. Том 5. № 1. С. 297–303.

4. Babko N., Mandych O., Mykytas A. Current trends in branding development. The II International Science Conference on Science and practical Technologies, January 26 – 29, Luxembourg, Luxembourg. 557 p. Pp. 194-197.

УДК 502.131.1:355.61(477)

Т.В. Арбузова, канд. екон. наук, доц. (БНАУ, Біла Церква)

Н.І. Баліцька, здоб. вищ. осв. ОС «магістр» (БНАУ, Біла Церква)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІЙ СФЕРІ У КОНТЕКСТІ ВПЛИВУ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ЙОГО НАСЛІДКІВ В УКРАЇНІ

Для досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР) лишилось всього лише півтора десятка років, однак, як показав Глобальний індекс миру за 2018 рік, глобальна миролюбність знижується 4-й рік поспіль (середній рівень миролюбності країн впав на 0,27% порівняно з попередніми роками). З вересня 2015 року держави, компанії та громадські організації всього цивілізованого світу працюють над збереженням майбутнього для наступних поколінь на основі 17 цілей сталого розвитку (ЦСР), розроблених Генеральною Асамблеєю ООН [4; 5]. Мир, стабільність, права людини та ефективне правління, засноване на верховенстві права, є важливими провідниками для впровадження основних принципів сталого розвитку у всіх країнах світу, зокрема, і в Україні. Тому настав час поставити питання світовій

спільноті : чи справді світ серйозно ставиться до досягнення ЦСР і яким чином не дозволити війні в Україні, вплив якої став відчутний для більшості країн Європи, перерости в глобальну та знищити все те, що ми маємо та заради чого впроваджуємо ЦСР? [1, ст. 1153; 2; 4]. Війна в Україні – це не про виключно нашу країну – її наслідки виходять далеко за межі Європи та торкаються майже всіх аспектів сталого розвитку. А отже посилення глобального партнерства, як основи співробітництва, має стати важливою частиною прийняття глобальних управлінських політичних рішень.

Оскільки події на військовій арені продовжують розгортатися, сьогодні варто наголосити та виділити три нагальні сфери занепокоєння: глобальна продовольча безпека і криза голоду, чималі ризики у переході України на чисту енергію й напруга поділу та делегування влади, боротьби за неї, бюрократії та корупційного ризику поділу фінансових ресурсів [3]. Але один фактор, який потенційно може та реально зводить нанівець усі досягнення міжнародної спільноти — це війна. Жахлива реальність полягає в тому, що вона впливає на як на нашу реальність і поточний момент, так і загрожує досягненню сталого розвитку в майбутньому. І говорячи про те, як російська військова агресія в Україні впливає на ЦСР в усьому світі, варто згадати про ключову з них – а саме, соціально – економічну складову та надати відповідне обґрунтування за Ціллю №1 «Ні бідності», №8 «Гідна робота й економічне зростання» [4].

За даними Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, понад 6,9 млн українців покинули країну, втративши домівку, роботу та джерела доходу. Було порушено роботу майже 80% українських компаній і підприємств та навіть після звільнення окупованих територій такі регіони є досить небезпечними для відновлення інфраструктури й нормальних умов праці [5; 6].

Світовий банк зазначає, що в найближчому часі рівень економічного розвитку України скоротиться на 45,1%, деякі банки підуть з ринку, певна частка із них будуть націоналізовані, що своєю чергою, значно вплине на економічний добробут українців [5; 7].

Щодо аграрної сфери – за попередніми оцінками «АПК Інформ», загальний урожай зернових і олійних може сягнути близько 53 млн тонн — це лише половина від рекордного врожаю минулих років (виключно за умови локалізації або призупинення конфлікту) [5;8].

Говорячи про знищення «Азовсталі» та інших металургійних заводів, це може призвести до 30 – 40% збитків у галузі. За різними оцінками, ВВП України у 2022 – 2023 роках скоротиться на 35 – 50%, війна завдає й значних збитків і міжнародним компаніям в Україні, приросту інвестицій та впливає на рівень ВВП європейських країн [5].

Внаслідок російського вторгнення було зруйновано і значну частку об'єктів інфраструктури, що й продовжується наразі. За оцінками Мінекономіки та Київської школи економіки (KSE), з 24 лютого по 2 травня матеріальний збиток Україні становив понад 92 млрд. дол. США, а непрямий – близько 600 млрд. дол. США [5; 9].

Лише за три місяці війни в Україні було пошкоджено, знищено або захоплено щонайменше 195 заводів і підприємств, 231 медичну установу, 543 дитячі садки, 295 мостів й мостових переходів, 151 складське приміщення, 97 релігійних та 144 культурних об'єктів, а також пошкоджено і зруйновано 23,8 тис. км. доріг, 33,7 млн. кв.м. житлового фонду, прямі збитки активів підприємств і складів вже на травень поточного року склали близько 10 млрд. дол. США [5].

В даному контексті доречно було б згадати математичну модель Едварда Лоренцо «ефект метелика»: «змах крил метелика на одному континенті може спровокувати землетрус на іншому», тобто вона вкотре наголошує на тому, що в сьогоdnішньому світі все настільки взаємопов'язано та залежно, що втрата однієї з клітин розбалансиує всю систему, адже війни руйнують те, що люди будували роками та все те, що було створено задля сталого розвитку всіх континентів [10].

Тому вся світова спільнота, всі міжнародні та національні, урядові й неурядові організації та інші стейкхолдери, що мають ті чи інші політичні, економічні, соціальні, екологічні й інші важелі впливу, мають згуртовано та якісно, ефективно та на основі глобального партнерства сприяти нашій спільній перемозі, адже лише таке партнерство, стійкі відносини довіри й поваги, щирі прагнення та взаємодопомога допоможуть нам подолати спільного ворога, нівелювати всі внутрішні й зовнішні ризики й загрози і забезпечити сталий розвиток для майбутніх поколінь та спокій і мир в цілому світі.

Інформаційні джерела:

1. War and peace: Is our world serious about achieving SDG by 2030? Journal of Family Medicine and Primary Care | Published by Wolters Kluwer - Medknow, 2018. URL : <http://surl.li/dplyv> (дата звернення : 30.10.2022 р.)
2. GP Index 2018, Sydney, June 2018. Institute for Economics & Peace. URL : <http://surl.li/dplyw> (дата звернення : 30.10.2022 р.)
3. What the Invasion of Ukraine Means for Sustainable Development? The International Institute for Sustainable Development (IISD). URL : <http://surl.li/dplyu> (дата звернення : 30.10.2022 р.)
4. #Envision2030: 17 goals to transform the world for persons with disabilities. Department of Economic and Social Affairs Disability. URL : <http://surl.li/bnjgd> (дата звернення : 30.10.2022 р.)
5. How the War in Ukraine Nullifies the Global SDG? Kyiv Post. URL : <http://surl.li/dplzb> (дата звернення : 30.10.2022 р.)

6. Ukraine refugee situation. Operational data portal. URL : <http://surl.li/dplzc> (дата звернення : 30.10.2022 р.)

7. Russian Invasion to Shrink Ukraine Economy by 45 Percent this Year. The World Bank. URL : <http://surl.li/byllv> (дата звернення : 30.10.2022 р.)

8. Production of grains and oilseeds to be lowest. APK-Inform. URL : <http://surl.li/dplze> (дата звернення : 30.10.2022 р.)

9. Direct damage caused to Ukraine's infrastructure during the war has reached almost \$92 billion. Kyiv School of Economics. URL : <http://surl.li/dplzf> (дата звернення : 30.10.2022 р.)

10. Ефект метелика (математика). Вікіпедія. URL : <http://surl.li/dplzh> (дата звернення : 30.10.2022 р.)

УДК: 330.341.1

Р.С. Білоусько, здоб. ОС PhD (*ДБТУ, Харків*)

ІННОВАЦІЇ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Ключовим структурним елементом системи конкурентних відносин виступає конкурентоспроможність як багатогранна комплексна категорія. В умовах ринкового господарювання довгострокове успішне функціонування підприємства та досягнення ним лідерства на ринку залежать від його конкурентоспроможності. Прискорення процесів глобалізації ринків, вступ України до Світової організації торгівлі, економічні зобов'язання перед Європейським Союзом дозволили іноземним виробникам зайти на український ринок та ще більше загострити конкурентну боротьбу. В такій ситуації проблема забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств стає першочерговим завданням, від вирішення якого залежить здатність підприємств працювати та розвиватись.

Вплив кон'юнктури вітчизняного та міжнародного ринків на аграрний сектор економіки визначає необхідність формування сталих конкурентних переваг шляхом підвищення технологічної продуктивності сільськогосподарського виробництва в порівнянні з іншими країнами, поглиблення маркетингової діяльності, подальшого розвитку інфраструктури агробізнесу, застосування нових підходів до управлінських рішень, а також змін в аграрній політиці.

Вважаємо, що сьогодні саме інновації є фактором підвищення технологічної продуктивності виробництва.

У науковій літературі розглядаються два основні підходи до визначення сутності інновації: перший розглядає інновації як

ЗМІСТ

ДОПОВІДІ НА ПЛЕНАРНОМУ ЗАСІДАННІ

Жук В.М., Жук Н.Л.

Розвиток теорії і практики бухгалтерського обліку в умовах
воєнного стану 3

Бруханский Р.Ф., Спільник І.В.

Актуалізація перспектив професії бізнес-аналітика та його
фахової підготовки 5

Tetiana Bochulia

Innovative projects of modern economic development 7

Близиук О.П., Іванюта М.О.

Фінансово-кредитна система України: виклики та загрози в
умовах війни 9

Горох О.В.

Продовольча безпека України і світу в контексті сталого
розвитку економіки 12

Страпчук С.І., Миколенко О.П.

Стратегії сталої інтенсифікації аграрних підприємств 15

Секція 1

СОЦІАЛЬНІ, ЕКОНОМІЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ЗАСАДАХ КОНКУРЕНТО-СПРОМОЖНОСТІ, ІННОВАЦІЙНОСТІ ТА ЗБАЛАНСОВАНOSTI

Zhongcheng Yu, Yang Zhang

Can we united corporate social responsibility and business process?
CSV – the case for win-win conditions 18

Fesenko T.

Stakeholder management in sustainability construction projects: a
preliminary literature review 21

Li Zhang

Can corporate social responsibility and internal control enhance
corporate financial performance? Evidence from chinese-listed
companies 25

Mashchenko M. A.

Development of the public-private partnership mechanism as a
necessary condition for ensuring sustainable development 28

Ostapenko R., Lozinskaya V. Production and sales of organic products in Ukrainian	31
Vovk V. Digitalization as a means of strengthening the competitiveness of medical institutions	34
Акімова Н.С., Янчева Л.М. Інтегрована модель управлінського обліку інноваційних витрат	37
Бабко Н.М. Event маркетинг як складова системи інтегрованих маркетингових комунікаці	40
Арбузова Т.В., Баліцька Н.І. Забезпечення досягнення цілей сталого розвитку в соціально–економічній сфері у контексті впливу воєнного стану та його наслідків в Україні	42
Білоусько Р.С. Інновації в забезпеченні конкурентоспроможності аграрних підприємств	45
Білоусько Т.Ю. Актуальність та основні напрямки запровадження цифрових технологій в аграрній сфері України	47
Бугріменко Р.М., Смірнова П.В. Дослідження інфраструктури роздрібної торгівлі	49
Бухало О.В. Цифровізація процесу стратегічного управління в Україні	52
Вернігорова Н.В. Актуальні фактори впливу у системі благоустрою парків і їх сталий розвиток	54
Войченко Т.О., Радченко О.А. Сучасні тенденції розвитку морських портів в світі та їх вплив на портову індустрію України	57
Волосов А.М. Динамічні здатності як умова конкурентоспроможності підприємницьких структур	60
Глушач Ю.С., Махинько К.А. SMART CITY: цифровізація та сталий розвиток міст завдяки технологіям	63
Глушач Ю.С., Сайко О.С. Модернізація сплати ПДВ під час воєнного стану в Україні	65
Глушач Ю.С., Соколова П.О. Вплив цифровізації на сталий розвиток України	68